

A1.30 Choroba i ból

- Wyrazić chorobę i ból
- Opisz swój stan zdrowia podczas wizyty u lekarza.

Lekarz	Zdrowie
Choroba	Zdrowy
Przeziębienie	Wracaj do zdrowia!
Grypa	Chory
Katar	Chorować
Kaszel	Kaszeleć
Objawy	Dzwonić
Gorączka	Pomagać
Ból głowy	Boli mnie...
Ból gardła	Mam grypę
Ból brzucha	Mam gorączkę

1. Dialog: Mężczyzna źle się czuje i idzie do lekarza, żeby sprawdzić, co mu dolega. (QR: Audio)

- Pacjent:** Dzień dobry, Pani doktor. Od wczoraj bardzo źle się czuję.
- Lekarka:** Dzień dobry. Co dokładnie Panu dolega?
- Pacjent:** Mam katar, boli mnie głowa i czuję się osłabiony.
- Lekarka:** Rozumiem. Czy ma Pan też gorączkę albo dreszcze?
- Pacjent:** Nie, tylko stan podgorączkowy.
- Lekarka:** To wygląda na zwykłe przeziębienie, a nie na grypę.
- Pacjent:** Czyli to nic poważnego? Jaka jest różnica?
- Lekarka:** Grypa zwykle zaczyna się nagle. Jest wysoka gorączka i bolą mięśnie.
- Pacjent:** Rozumiem, całe szczęście. Mam dużo pracy w tym tygodniu.
- Lekarka:** W miarę możliwości proszę odpoczywać, pić dużo płynów i dobrze się wysypiać.

1. Jakie objawy ma pacjent?
 - a. Ma wysoką gorączkę i bolą go mięśnie.
 - b. Boli go gardło i bardzo kaszle.
 - c. Ma katar, ból głowy i jest osłabiony.
 - d. Ma kaszel i ból brzucha.
2. Co lekarka mówi o grypie?
 - a. Grypa jest lżejsza niż przeziębienie.
 - b. Grypa to zawsze tylko katar i ból głowy.
 - c. Przy grypie nie ma gorączki, tylko stan podgorączkowy.
 - d. Grypa zaczyna się nagle i jest wysoka gorączka.

1-c 2-d

2. Gramatyka: Rzeczowniki w dopełniaczu: kogo? czego?

Dopełniacz odpowiada na pytania: kogo? czego? Używamy go, żeby powiedzieć, że czegoś brakuje, coś dotyczy kogoś/czegoś, lub w niektórych wyrażeniach z czasownikami.

1. Rzeczowniki rodzaju męskiego najczęściej przyjmują końcówki -a (zwykle nazwy osób i zwierząt, ale także niektóre inne rzeczowniki) lub -u (przy nazwach rzeczy, materiałów, zjawisk i pojęć abstrakcyjnych).
2. Rodzaj żeński przyjmuje zazwyczaj -y (po większości spółgłosek) lub -i (po k i g).
3. Rodzaj nijaki przyjmuje końcówkę -a.

	Mianownik: kto? co?	Dopełniacz: kogo? czego?
rodzaj żeński	głowa	Mam ból głowy
rodzaj męski	brzuch	Mam ból brzucha
rodzaj nijaki	gardło	Mam ból gardła

Zasada dotycząca końcówek rodzaju męskiego jest tylko uproszczeniem i ma sporo wyjątków. Większość form trzeba po prostu zapamiętać.

1. Mam ból _____ i kaszel.
 a. głowę b. głowy c. głowa d. głowie
2. Mam ból _____, ale nie mam gorączki.
 a. brzuchu b. brzuchy c. brzuch d. brzucha
3. Od rana mam ból _____ i katar.
 a. gardła b. gardło c. gardłu d. gardle
4. Dziś nie ma _____, proszę zadzwonić jutro.
 a. lekarzem b. lekarzowi c. lekarza d. lekarz

1. głowy 2. brzucha 3. gardła 4. lekarza

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

1. Dzień dobry, mam gorączkę i	a. przeziębienie.
2. Muszę dziś zadzwonić	b. mam katar.
3. Boli mnie gardło i	c. do lekarza rodzinnego.
4. Jestem chory, to chyba	d. kaszlę od wczoraj.

1-d: Dzień dobry, mam gorączkę i kaszlę od wczoraj. **2-c:** Muszę dziś zadzwonić do lekarza rodzinnego. **3-b:** Boli mnie gardło i mam katar. **4-a:** Jestem chory, to chyba przeziębienie.

2. Przychodnia: kiedy zadzwonić i co powiedzieć (QR: Audio)

Wypełnij luki: zadzwonić, kaszlesz, chorujesz, chory, lekarzowi, gorączkę, objawy, kaszel

Przychodnia „Zdrowie” – informacja dla pacjentów. Jeśli jesteś (1) _____ i masz (2) _____ : katar, (3) _____ , ból głowy lub ból gardła, możesz (4) _____ i umówić wizytę. Gdy masz (5) _____ , zostań w domu i zadzwoń do przychodni. Lekarz może też poprosić o krótką informację: od kiedy (6) _____ i co dokładnie boli.

Na wizycie powiedz prosto: „Boli mnie głowa”, „Mam ból brzucha” albo „Mam gorączkę”. To pomaga (7) _____ ocenić, czy to przeziębienie czy grypa. Jeśli (8) _____ , powiedz, czy kaszel jest suchy. Pij dużo wody i odpoczywaj. Jeśli czujesz się bardzo słabo, dzwoń od razu. Wracaj do zdrowia!

3. Posłuchaj fragmentów audio i wybierz poprawne rozwiązanie. (QR: Audio)

- Dlaczego kobieta dzwoni do przychodni?
 - Chce odwołać badanie, bo wyjeżdża.
 - Chce umówić wizytę, bo źle się czuje.
 - Chce kupić lekarstwa w aptece.
- Co Marek mówi o pracy?
 - Dziś przychodzi normalnie, ale jest zmęczony.
 - Dziś zostaje w domu, bo jest chory.
 - Dziś pracuje krócej, bo ma spotkanie.

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

- Dzień dobry, _____ od trzech dni i mam gorączkę.
a. choruj*ą* b. choruj*e* c. choruj*ę* d. choruj*esz*
 - Pani doktor, _____ w nocy i mam katar.
a. kasz*lisz* b. kasz*le* c. kasz*limy* d. kasz*lę*
 - Mój kolega z biura _____ i dziś nie przyszedł do pracy.
a. choruj*emy* b. choruj*e* c. choruj*ecie* d. choruj*ę*
1. choruj*ę* 2. kasz*lę* 3. choruj*e*

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

a. Wizyta u lekarza rodzinnego

- Lekarz:** *Dzień dobry, co Panu dolega?*
- Pacjent:** *Jestem chory. Mam gorączkę i kaszel.*
- Lekarz:** *Ma Pan też katar albo ból gardła?*
- Pacjent:** *Tak, boli mnie gardło i mam katar. Chyba to grypa.*

- Jakie objawy ma pacjent?
-

b. Telefon do szefa — jestem chory

- Pracownik:** *Dzień dobry, dzwonię, bo jestem chory.*
- Szef:** *Co się dzieje? Jakie ma Pan objawy?*
- Pracownik:** *Mam przeziębienie: kaszlę i boli mnie głowa.*
- Szef:** *Dobrze, proszę odpocząć. Wracaj do zdrowia!*

- Dlaczego pracownik dzwoni do szefa?
-

6. Ćwiczenia w parach lub z nauczycielem. (QR: AI+)

- Jesteś w przychodni. Lekarz pyta: „Co panu/pani jest?” Odpowiedz krótko i powiedz, jakie masz objawy. (Użyj: przeziębienie, katar, kaszel)
-

- Jesteś u lekarza. Lekarz pyta, gdzie boli. Powiedz, co boli i jak bardzo. (Użyj: boli mnie..., ból głowy, ból gardła)
-

7. Pisanie: WhatsApp (QR: AI+)

Cześć! Tu Marta z biura.

O **10:30** mamy krótkie spotkanie z zespołem. Czy będziesz dziś w pracy? Wczoraj mówiłeś/mówiłaś, że źle się czujesz.

Jeśli jesteś **chory/chora**, daj znać, co Ci jest (np. **gorączka, kaszel, katar**) i czy chcesz **zadzwoić** na 5 minut.

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Dziś nie przyjdę do pracy, bo jestem chory/chora. / Mam gorączkę i kaszel / Mam katar i ból głowy. / Mogę zadzwonić o ... / Nie mogę dziś mówić, ale jutro mogę.*

Ważne czasowniki**Chorować** (*chorować*)

Czas teraźniejszy

ja	choruję
ty	chorujesz
on/ona/ono	choruje
my	chorujemy
wy	chorujecie
oni/one	chorują

Kaszeleć (*kaszeleć*)

Czas teraźniejszy

kaszlę
kaszlesz
kaszle
kaszlemy
kaszlecie
kaszlą